

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CXXXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

quit anima pœnas metuens, non esse ad delinquendum contabunda. Timor enim, siquidem robustus fuerit in animo ac flagrans, nihil in eo mundani relinquet. Si enim sermo de gehennâ factus ita humiliat & pavidum reddit, ac cogitatio de illâ, animis perpetuò immorata, animam non quovis igne magis expurgabit? Regni non ita recordemur, ac gehenna. Timor enim promissione potentior est ac efficacior. Et novi plures innumera bona promissa contempturos fuisse, si de supplicio securi fuissent ac liberati, quandoquidem & nunc mihi satis est supplicii, pœnâ non affici. Nemo eorum, qui gehennam ob oculos habent, in gehennam incidet; nemo gehennam contemnentium gehennam effugiet. Quemadmodum enim apud nos, qui quidem judicia metuant, judiciis non sunt obnoxii, qui verò contemnunt, illi potissimum in ea incidunt: ita & hic. Nisi subversionem veriti fuissent Niniuita, utique subversi fuissent. Quia verò illam metuebant, non subvertebantur. Si diluvium veriti fuissent, qui temporibus Noë vixerunt, submersi sanè non fuissent. Et Sodomita, si incendium metuisent, combusti non fuissent. Magnum malum est, contemnere minas. Qui minas contemnit, confestim reipsa sentiet experientiam. Nihil ita est utile, atque de gehennâ sermocinari. Quovis argento nobis mundiores animas facit. Audi namque, quid propheta dicat: quoniam judicia tua, inquit, in conspectu meo sunt. Et Christus quoque de illâ disputabat. Nam etiamsi molestum sit auditori, plurimum tamen illi prodest. Sunt enim talia, quaecunque utilia sunt. Etenim & pharmaca & reliqua medicamenta egrotum primò male habent, & tunc demum utilitatem adferunt. Et post multa hoc genus: Ne fugiamus, quæ de gehennâ dicuntur, ut gehennam ipsam effugiamus. Ne fugiamus supplicii memoriam, ne supplicio puniamur. Habeamus gehennam ob oculos, cogitemus pœnas illas inevitabiles, ut his reputatis & malitiam fugiamus & virtutem eligamus, bonaque diligentibus Deum promissa assequi valeamus. Habes hic firmatum tot tantisque argumentis id, quod diximus: conducere in Christianismi exercitio plurimum solidam & studiosam actionum in inferno passionumque, (quod utrumque generale vocabulum: Gehenna, complectitur) considerationem. Non igitur amplius reformido objicientium curiositatem, quasi opera nostra in argumento ad publicum commodum utiliori occupari poterit, debueritque.

CXXXI. Bias apud Diogenem Laertium, in Vitâ ipsius, rogatus, quid apud inferos esset, quidque ibi rerum ageretur: *Nec*

ego

ego, inquit, *ed unquam iri, nec cum quoquam illinc reverso sum collocutus.* Fertur equidem & ex antiquis patribus quidam interrogatus: quid in inferno agerent damnati? curiositatem sciscitantis ita castigasse, ut, quæ ad ipsum non pertinerent, indaganda non esse, sed adhibendam operam, ne apud inferos agere aliquando necesse haberet, respondisse. Quæ responsio haud certè mihi absimilis videtur ei, quâ quis quærenti: quid in cælo acturi sint salvati? diceret: perquirenda hæc non esse, sed in id incumbendum, ut inter cœlestes aliquando versemur. Quemadmodum enim actionum cœlestium pulcritudo, & ex his orta mira animi corporisque oblectatio, ad hoc ipsum nos extimulat, ut pro viribus adlaboremus, ne cœlesti gaudio quondam excidamus: ita actionum infernalium deformitas & ex his proveniens animi corporisque cruciatus, ad hoc ipsum nos excitat, ut, quâ fieri potest, operam demus, ne in infernali hoc carcere quondam latitemus. Neque verò video, cur non & percontanti: quid in inferno patiantur damnati? idem possit regeri: cavendum potius esse, ne in has aliquando passiones præcipitemur. Quo uno respondendi compendio, quicquid Scriptura Divina sive de cælo sive de inferno, vel ad informationem vel ad *παιδείαν* nostram scire nos utile judicavit, tanquam supervacaneum rejicies & quadam quasi liturâ delebis. Fatear equidem, quicquid de damnatorum actionibus inquirenti, extra Scripturarum sanctarum irrefragabilem auctoritatem responderis, inutile & curiosum esse: nec enim Christiano homine dignum est, sapere supra id, quod DEI spiritus sapere nos jussit; at verò, quicquid præviâ S. Literarum luce de quocunque argumento cognoscere licet, indignum Christianâ diligentia est, nescire velle. Quod enim Divina sapientia haud supervacuum judicavit, ut manifestaret, & in literas, ad omnia secula æternaturas, referret, id neque stoliditati nostræ vanum & sine fructu videri debet, meditari & in usum nostrum transferre.

CXXXII. Frustra igitur fuerint, qui in gentilitiis tenebris, actiones inferorum rimati fuerunt; velut Orpheus, ad Ægyptios idèd profectus: *ἑρπία γὰρ τῶν μουσικῶν τελετῶν τὰ πλεῖστα καὶ τὰ κατὰ τὴν εἰσὺν ὁδὸν ἐργαζόμενα, κατὰ τὴν τῶν ἐν ἀδύμυθοπόλειαν παρὰ αἰγυπτίων ἀπινύκατο. ἰεροῦσιν:* ex Diodoro ait Eusebius, libr. X. Evang. Præp. c. IIX, in ed. Lutet.

pag.